

vergadering **C222**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 3 mei 2023

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op de verkoop van geïmporteerde puppy's in Wallonië – 2197 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over overvolle dierenasielen – 2283 (2022-2023)	6
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn over het dierenwelzijn in de intensieve veehouderij – 2340 (2022-2023)	11
VRAAG OM UITLEG van Gwendolyn Rutten aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de interactieve wandelapplicatie WandelAR – 2380 (2022-2023)	17

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verbod op de verkoop van geïmporteerde puppy's in Wallonië – 2197 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Collega's, minister, in de rand van het fenomeen van de fokkerijen, of ik moet zeggen de bedrijven die honden en katten verkopen, hebben we het al een paar keer gehad over de reglementering in Wallonië. U zegt daarop dat dat eigenlijk een Europese aangelegenheid is die niet kan worden verboden. Dat is het ene antwoord. Het andere antwoord luidt dat de regels voor het kweken van honden en katten de voorbije jaren zijn verstrengd in Vlaanderen. Dat is inderdaad correct, maar we stellen vast dat ondanks die stappen vooruit we er allesbehalve al zijn. Er zijn in Vlaanderen nog steeds vaststellingen van wanpraktijken bij fokkers, die we geen broedfokkers mogen noemen. De problemen met geïmporteerde puppy's uit de rest van Europa blijven aanhouden.

In 2019 werden in Vlaanderen bijna twintigduizend honden commercieel ingevoerd door kwekers-handelaars uit andere EU-landen. In het verleden kwam al aan het licht dat dit heel wat dierenleed met zich meebrengt. Daarnet werd tijdens de regeling der werkzaamheden over het veetransport op lange afstand terecht opgemerkt door de voorzitter van de commissie Landbouw, de collega van CD&V, dat het niet alleen over vee gaat maar ook over dit soort gezelschapsdieren, die vaak over lange afstand worden getransporteerd, en niet altijd in de beste omstandigheden.

Er zijn ook heel wat problemen met de officiële leeftijd van honden uit het buitenland en met hun vaccinaties. Daarnaast kunnen we ook vraagtekens zetten bij de leefomstandigheden waarin de puppy's gekweekt worden in Centraal- en Oost-Europa. Het is moeilijk om te controleren of deze voldoen aan de normen die wij hier terecht opleggen.

De Waalse Regering heeft recent een besluit finaal goedgekeurd dat dit probleem zou moeten oplossen. Vanaf midden 2023 is de verkoop van puppy's die niet in Wallonië gekweekt zijn verboden. Daarnaast is het verboden om als tussenpersoon op te treden voor het op de markt brengen of schenken van honden of katten.

Minister, ik neem aan dat u op de hoogte bent van de nieuwe Waalse regelgeving. Hoe staat u tegenover het eventueel invoeren van een soortgelijk verbod in Vlaanderen? Blijft u bij uw standpunt dat dat tegen de EU-regelgeving is?

Zou zo'n verbod voor Vlaanderen volgens u het probleem met de import van puppy's door malafide handelaars kunnen oplossen?

Zelfs als u zou antwoorden dat u vindt dat we daarmee de zaak niet kunnen oplossen omdat het een Europese regelgeving is, denk ik dat eenzelfde verbod als in Wallonië, met de nodige controles erop, alleszins een afschrikkend effect zou hebben op diegenen die zich in deze sector bezighouden met praktijken die niet goed zijn voor het dierenwelzijn. Er zijn natuurlijk ook, laten we eerlijk zijn, verkopers en handelaars die het wel op een correcte manier doen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik denk dat we op dit vlak dezelfde ambitie hebben.

Ik geloof niet in de efficiëntie van de maatregel zoals hij is uitgewerkt in Wallonië, moet ik bekennen. Het is nu eenmaal een realiteit dat we leven in een Europa van een vrij verkeer van goederen en diensten. De EU bewaakt dat nauw. Tot dusver werd naar aanleiding van eerdere wetswijzigingen door de Europese Commissie steeds vooropgesteld dat het verbieden van de invoer van honden en katten uit andere EU-landen niet mogelijk is, dat dit onwettig is, en dat het niet kan worden toegestaan omdat hierdoor het vrijhandelsverkeer zou worden belemmerd. In Vlaanderen hebben wij een alternatieve regeling, die de toets van de Europese Commissie heeft doorstaan, weze het voorwaardelijk. Wij zeggen dat er enkel mag worden ingevoerd vanuit landen en van fokkers die voorwaarden hanteren die vergelijkbaar zijn met de minimumnormen die in Vlaanderen gehanteerd worden. Deze wettelijke bepaling is door de Europese Commissie voorwaardelijk aanvaard, maar met de mededeling dat de Europese Commissie zich te allen tijde het recht voorbehoudt om de wetgeving opnieuw te onderzoeken ingeval uit klachten zou blijken dat onze regeling zou leiden tot ongerechtvaardigde of onevenredige belemmeringen voor het vrije handelsverkeer.

Op dit moment kunnen in Vlaanderen alleen uit Slovakije, Tsjechië en Hongarije en ook van één kweker uit Bulgarije honden commercieel ingevoerd worden, en dan nog enkel van een beperkt aantal kwekers die een erkenning nodig hebben en die moeten verzekeren dat ze voldoen aan de voorwaarden.

Zoals al enkele keren besproken in deze commissie, wil ik in het verlengde van de bestaande regels sowieso verder bouwen aan een verbetering van de kwaliteit van de honden die vanuit die landen aangevoerd worden. Dat is een van de doelstellingen van het samenwerkingsakkoord dat ik met Hongarije heb afgesloten om de samenwerking op niveau van de administraties te versterken op het vlak van de supervisie van de puppyhandel. Dit is niet de meest gemakkelijke of mediagenieke weg, maar ik geloof dat dit een aanpak is die resultaten oplevert én juridisch stabiel is.

Het Waalse voorstel heeft vanzelfsprekend van in het begin mijn aandacht gekregen. Het besluit verbiedt inderdaad niet rechtstreeks de invoer, maar door enkel de verkoop van in de eigen kwekerij gefokte honden toe te laten mikt de Waalse maatregel op hetzelfde resultaat. Het is een vrij duidelijke, zichtbare omzeiling. Of dit een effectieve maatregel zal zijn, zal nog moeten blijken. Zolang de aanschaf van ingevoerde dieren in de aangrenzende landen en regio's van Wallonië mogelijk is, valt het immers niet uit te sluiten dat particulieren zullen gaan shoppen over de grenzen van het Waalse Gewest heen.

We zullen de implementatie van de maatregel in Wallonië met belangstelling opvolgen. Als blijkt dat hij toch sluitender is en efficiënter is, zal ik niet te beroerd zijn om mijn mening te herzien.

Op uw vraag of een Vlaamse versie van het Waalse besluit het probleem van de invoer door malafide handelaars zou oplossen, moet ik ontkennend antwoorden. Momenteel is deze invoer legaal mogelijk en zijn invoerders natuurlijk niet per definitie malafide. Omgekeerd kan men wel stellen dat malafide personen zich wellicht niet aan de regels zullen houden en kan ik dus niet garanderen dat illegale circuits uitgesloten zijn. Maar, zoals gezegd, dit zal me niet verhinderen om dit Waalse besluit met heel veel belangstelling gade te slaan.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben het eens met een groot stuk van uw uitleg. U zegt dat u die maatregel zult bekijken en ook hoe hij evolueert. Maar ik vind dat we elke maatregel die ervoor kan zorgen dat een aantal dieren niet worden ingevoerd moeten gebruiken. Daarom wil ik er toch nog eens op aandringen dat u na zes maanden bekijkt welk resultaat de

maatregel heeft. Het zou toch niet slecht zijn dat ook in Vlaanderen de verkoop van dieren uit die landen aan banden wordt gelegd. Elke maatregel die iets hiertoe kan bijdragen, moeten we proberen in te voeren.

Minister, bent u van plan om volgend jaar, naar aanleiding van het EU-voorzitterschap, op basis van wat nu in Wallonië gebeurt, te bekijken of er eventueel mogelijkheden zijn in Europees verband en eventueel nog andere mogelijkheden waarbij de EU voor een stuk zou willen afwijken van het vrijhandelsverkeer, dat heilig is voor Europa? Er is toch wel een verschil tussen handel in producten en handel in levende wezens, in dit geval dieren. Bent u van plan om daar een prioriteit van te maken bij dat Belgische en Vlaamse voorzitterschap?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, u gaf aan dat we enkel nog uit bepaalde landen honden invoeren, onder andere uit Tsjechoslowakije. U gaat ervan uit dat die honden daar op een correcte manier worden gefokt en aan onze voorwaarden zouden moeten voldoen. Maar iedereen weet wel dat er nog altijd massaal puppy's van ginder worden ingevoerd die te jong zijn, die niet gevaccineerd zijn en die besmettelijke ziektes in ons land binnenbrengen. Zolang u de verkoop van deze honden in ons land niet verbiedt, wekt u toch de schijn op dat u malafide handelaars in Vlaanderen een hand boven het hoofd houdt omdat u nog altijd toelaat om die honden in te voeren. In Duitsland worden regelmatig bestelbusjes met puppy's bestemd voor Vlaanderen tegengehouden. Die worden dan in beslag genomen omdat ze niet voldoen aan de richtlijnen. Op basis van de papieren die bij deze transporten worden aangetroffen, is het heel duidelijk voor welke handelaars in Vlaanderen deze puppy's bestemd zijn. U kunt dus perfect optreden om die handelaars te verbieden om nog puppy's te verkopen. Op deze manier kunt u de broedfokkerij in Vlaanderen toch wel aanpakken zonder een totaalverbod uit te spreken voor het invoeren van honden in Vlaanderen.

Ik begrijp dat een totaalverbod, zoals het er nu is in Wallonië, een beetje te verregaand is want er zijn heel veel goede fokkers die de puppy's op een correcte manier behandelen. Bij hen kun je een gezonde en goed opgevoede puppy aankopen. Maar we moeten vooral paal en perk stellen aan de puppy's die in slechte omstandigheden worden gefokt en die naar Vlaanderen komen.

Minister, bent u bereid om die malafide handelaars in Vlaanderen aan te pakken? Als ze worden aangepakt, zal de import vanzelf wel voor een stukje stoppen. Zult u erop toezien dat malafide handelaars uit Wallonië nu niet de kans zullen grijpen om zich te vestigen in Vlaanderen, om op die manier toch nog puppy's te verkopen? Zult u dat onderzoeken voordat u aan hen HK-nummers zult uitreiken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Malafide handelspraktijken zullen we nooit kunnen uitsluiten. U wijst op dat vlak op het concrete probleem van de leeftijdsbepaling. Het is zeer moeilijk om de leeftijd exact te bepalen. Het is inderdaad ons aanvoelen dat daar nog altijd misbruiken rond bestaan. Malafide verkopers maken hier gebruik van en doen het voorkomen alsof het gaat om eigen kweek. Daarom hebben we in het contract opgenomen dat de koper altijd het recht heeft om het moederdier te zien. Dat blijven we benadrukken: neem nooit genoegen met de mondelinge toezegging dat het eigen kweek is. Aanvaard geen excuses zoals "De moederhond is er nu even niet", of zoiets. Daar moet men geen genoegen mee nemen. Men kan dit inroepen om het contract nietig te laten verklaren.

We volgen absoluut de regeling in Wallonië op. Om de zes maanden? Ik kan daar nog geen periodiciteit aan vastknopen. We zullen dat wel zien eens het gestart is.

Ik vind de maatregel interessant, maar ik vrees dat hij de juridische toets niet zal doorstaan, gelet op de precedënten die er al zijn geweest.

In het kader van het Europees voorzitterschap is dat een van de punten die we op tafel leggen. Bij uitstek op het vlak van de puppyhandel kan de EU een meerwaarde betekenen. Zij kan via die weg de harten van de mensen raken, gewoon door ervoor te zorgen dat er een Europees identificatie- en registratiesysteem komt. Dat is het eerste wat we vragen. Daar kunnen we echt mee aan de slag gaan. De EU kan ook zorgen voor uniformiteit in de regels inzake de puppyhandel. Dat staat wel degelijk op onze agenda.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, dat laatste is zeker goed nieuws. Maar ik blijf erbij dat we alles moeten proberen om dat te stoppen. Zelfs al twijfelen we soms aan het nut van bepaalde maatregelen, elke stap die we in de goede richting kunnen zetten is een goede stap. Ik pleit er dus toch voor dat we de evolutie bekijken in Wallonië en dat we bekijken of we iets dergelijks ook in Vlaanderen kunnen invoeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over overvolle dierenasielen – 2283 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, de dierenasielen puilen op dit moment uit. Ik ben tijdens het paasreces even langs de Limburgse dierenasielen gegaan en kreeg overal dezelfde reactie. De dierenasielen zitten overvol. Ze moeten heel wat dieren weigeren. Soms moeten ze zelfs dieren bij eigenaars laten waar dat niet meer past. Ook de steden en gemeenten die effectief een goede dierenpolitie hebben, raken ontgoocheld, omdat de dieren niet weg raken waar ze eigenlijk niet langer zouden mogen zitten, namelijk bij eigenaars die de dieren niet goed onderhouden. Het is vooral de uitstroom naar nieuwe eigenaars die te traag verloopt, zeker als dat op een ernstige manier moet gebeuren.

In verband met dat laatste bent u op een bepaald ogenblik in de media geweest. Dierenasielen willen mensen niet opzadelen met onaangepaste honden. Ze doen dan heel moeilijk en zeggen dat die hond eerst nog aangepast moet kunnen raken om in een gezin terecht te kunnen. De mensen zijn dan vreselijk ambetant, want ze willen eigenlijk die hond hebben die ze gezien hebben. Als men die honden echter op dat ogenblik afstaat aan een gezin, zijn ze er sneller terug dan dat ze verdwenen zijn. Dat is dus ook geen oplossing.

Dat zijn op dit moment de twee problemen waar dierenasielen mee te kampen hebben. Ten eerste zitten ze overvol. En ten tweede is er de reactie van het publiek. Wat dat tweede betreft, weet ik dat u daar alles aan doet. U hebt onlangs nog een nieuwe campagne gevoerd om mensen te waarschuwen dat dieren geen producten zijn en dat honden beter moeten worden opgevoed. We stellen echter vast dat dat op zich niet voldoende is en dat op die manier dierenasielen die heel goed werk leveren en waar u de laatste jaren ook effectief serieus financieel in geïnvesteerd hebt, wat een goede zaak is, ontmoedigd raken. Het is dweilen met de kraan open. De dierenasielen kunnen de taak waar ze eigenlijk voor bestemd zijn, niet meer aan.

Blijkbaar is dat ook al enkele keren besproken binnen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, maar de professionele fokkers blijven het probleem natuurlijk ontkennen. Wat we ook vaststellen, en wat ook ontmoedigend is voor de dierenasielen, is dat als zij weigeren om katten en vooral honden aan private eigenaars af te staan, die mensen gewoon naar privéfokkers gaan, waar ze die dan wel kopen of krijgen, met alle gevolgen van dien. Is de hond onaangepast, dan komt die enige tijd later in het dierenasiel terecht.

Minister, ik neem aan dat u op de hoogte bent van deze situatie. Het is bijna een crisissituatie in een aantal dierenasielen. U gelooft nogal in sensibiliseringsacties – ik ook, in alle eerlijkheid – om de burger aan te zetten om minder impulsaankopen te doen, maar we moeten toch wel vaststellen dat ze onvoldoende werken en dat we nu in een toestand zitten waarin we een aantal dingen echt niet meer opgelost krijgen op het terrein.

Blijft u bij uw standpunt om de minimale voorwaarden voor het Kennelbesluit niet te verhogen, terwijl dat toch de vraag is van de dierenasielen, en meer te focussen op kwaliteitsstandaarden voor gedrag? Ik weet wat u de vorige keer geantwoord hebt. U zei dat we moeten opletten dat, door die normen te verhogen, sommigen niet net in de illegaliteit gaan werken. Ik vind dat in alle eerlijkheid geen argument. We kunnen dat vergelijken met de verkeerswetgeving. Je kunt die natuurlijk ook zo streng maken dat men ze nog meer gaat omzeilen. Maar goed, daarvoor is er ook de dienst Dierenwelzijn, waar u trouwens ook serieus werk geleverd hebt om die uit te breiden. Dus eigenlijk passen de elementen in elkaar. Waarom zouden we de voorwaarden voor het Kennelbesluit niet verhogen, in samenspraak met de mensen van op het terrein, vooral de dierenasielen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Je kunt de problematiek natuurlijk niet reduceren tot één oorzaak. Ik denk dat er meerdere oorzaken spelen als er meer dieren instromen. We moeten ook kijken naar een hoger aantal dieren dat afgestaan wordt, enerzijds vanwege de financiële crisis. Anderzijds zijn er de zogenaamde covid-dieren die nu in de weg lijken te lopen van sommige baasjes. Een andere oorzaak is een verminderde adoptie. Wellicht is er ook daar een betrokkenheid van de financiële crisis. Nog een andere oorzaak is dat er ook steeds meer dieren in bescherming worden genomen na mishandeling of verwaarlozing.

Toen ik in de eerste regeerperiode als minister van Dierenwelzijn een kordater dierenwelzijnsbeleid had uitgetekend, wat ook als resultaat had dat er veel meer klachten waren en dus ook meer inbeslagnames, vond ik het al schrikbarend dat we op een bepaald moment gewag maakten van meer dan tweehonderd inbeslagnames van dieren per maand in Vlaanderen. Vandaag zitten we aan 450 dieren per maand die in beslag worden genomen. We moeten daar natuurlijk ook ergens mee heen, en dat is natuurlijk veelal richting de asielen.

Maar we zoeken oplossingen. De situatie is ook opgenomen door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, waar trouwens ook de dierenasielen in vertegenwoordigd zijn. Ook enkele gedragsdeskundigen hebben daaraan meegewerkt. Sensibilisering is daarbij natuurlijk een van de mogelijke acties die naar voren geschoven werden. Als we het publiek niet gevoelig maken voor deze problematiek, dan krijgen we haar nooit opgelost. Onze sensibilisering is in de eerste plaats gericht op potentiële kopers van gezelschapsdieren. De boodschappen zijn veelzijdig en verschillend en zullen dus ook niet in één campagne gebracht kunnen worden, maar zullen worden gespreid. Met betrekking tot de adoptiezijde zal ik ook extra inzetten op adopteereendier.be, waar we ondertussen toch ook een heel ruim aanbod hebben van dieren die voor adoptie worden aangeboden.

We laten de asielen echt niet in de steek, integendeel. Ik blik even terug: toen de federale overheid ter zake bevoegd was, was het jaarlijkse budget voor de ondersteuning van asielen in België 15.000 euro. Vandaag is dat in Vlaanderen 3 miljoen euro. We geven daarbij een ondersteuning, ook nog eens aangepast en aangescherpt met extra middelen op grond van een basisvergoeding waar enkele voorwaarden tegenover staan. Daarbovenop is er ook nog eens een vergoeding op grond van de capaciteit én op grond van het aantal dieren dat wordt geadopteerd, waardoor bijvoorbeeld opvanginitiatieven die enkel met opvanggezinnen werken, ook een ondersteuning kunnen krijgen, wat vroeger natuurlijk niet het geval was, want men kon niet bij de mensen thuis de oppervlakte gaan afmeten.

Er is natuurlijk ook een betere financiering voor de opvang van dieren. Daarbij zijn we voor het eerst tegemoetgekomen aan de vraag om ook te voorzien in een vergoeding voor alle wettelijk vereiste vaccinaties en andere handelingen. Bijvoorbeeld voor castratie kennen we ook voor het eerst een vergoeding toe. Dat maakt dat het totaalbedrag oploopt tot 3 miljoen euro op jaarbasis.

Er waren geen voorstellen inzake een aanpassing van het Kennelbesluit vanuit de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Wel is in de raad inderdaad aangehaald dat veel van de honden die in dierenasielen binnengebracht worden, gedragsproblemen vertonen. Daarvoor zijn een aantal acties voorgesteld. Er is bijvoorbeeld voorgesteld om baasjes die hun hond willen afstaan aan een asiel, te vragen om een attest van goed gedrag mee te leveren. Een alternatief is om baasjes die met dergelijke honden zitten, wegwijs te maken in de wirwar van hulpverlening en gedragstherapie. Dat kunnen hondenscholen zijn, gespecialiseerde dierenartsen en gedragstherapeuten. Maar ook in dezen zijn er natuurlijk geen mirakeloplossingen, ook niet via een aanpassing van het Kennelbesluit.

We hebben het Kennelbesluit ondertussen trouwens verstrengd. Teefjes mogen nog drie keer per twee jaar werpen. We hebben de minimale personeelsbezetting verhoogd, zodat die ook beter aansluit bij de tijd die nodig is om de dieren goed te verzorgen en te socialiseren. De kandidaat-koper krijgt het recht om de moeder te zien van de pups die de kweker zelf heeft gekweekt. We hebben opleidingen, gericht op dierenwelzijn, verplicht voor uitbaters en personeel van kwekerijen. De verplichtingen van de contractdierenarts werden aangescherpt. Er is een nieuw garantiecertificaat bij de verkoop van honden en katten ingevoerd. De lijst van vragen die peilen naar de leefomstandigheden van de hond bij de kandidaat-koper, hebben we ook verstrengd. En er is ook een regeling voor gastgezinnen ingevoerd, waar dierenasielen via overeenkomst een beroep op kunnen doen. En ik denk dat er nog aanpassingen zijn gebeurd. Dit is geen limitatieve opsomming.

We blijven de situatie in de asielen uiteraard opvolgen. We blijven ook in overleg. Ik heb nog maar twee of drie weken geleden een digitaal overleg gehad waar ik alle asielen op had uitgenodigd, net om te reflecteren over de nieuwe aanpassing van de financiering van de asielen. Alle 185 waren uitgenodigd. Ze waren er niet allemaal, maar toch wel heel veel.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel. Ik vind het belangrijk, minister, dit u zich bewust bent van de problematiek. Het feit dat in de Raad voor Dierenwelzijn vooral de private ondernemingen daar als commerciële sector zitten, is natuurlijk precies de reden waarom er geen advies gekomen is om het Kennelbesluit eventueel nog strenger te maken. Dat is alleszins wat ik mij laat vertellen. Ik zit er zelf niet in. Maar goed, we kunnen daar uren over blijven debatteren. U hebt gelijk dat u een aantal andere redenen aanhaalt waarom de dierenasielen op dit moment overvol zitten. Maar dat werkt natuurlijk demotiverend voor de dierenasielen, waar heel wat vrijwilligers actief zijn. Zij proberen het goed te doen, maar

krijgen dan heel wat verwijten van de bevolking, die vooral gewoon een hond wil en eigenlijk niet geïnteresseerd is in het gedrag van die hond, met alle gevolgen van dien. Die hond is dan misschien sneller terug in het asiel dan dat hij er weggeraakt is.

De situatie moet dus goed opgevolgd worden. Het is goed dat u in overleg met de dierenasielen bekijkt hoe de zaak evolueert, want er is de opvang, maar het zijn ook de mensen die in die asielen actief zijn, die op een bepaald moment de moed verliezen. Ik heb ook opzettelijk de dierenpolitie in mijn vraag vermeld, omdat er alleszins in onze regio een paar voorbeelden zijn waarbij de dierenpolitie effectief optreedt en doet wat ze moet doen. En dan komt men in de problemen om die honden op een of andere manier op te vangen. Er is dus het gegeven op zich, maar het is natuurlijk ook de demotivatatie die speelt bij de mensen die eigenlijk goed werk leveren als het over de dierenasielen gaat.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, we hebben al verschillende gedachte-wisselingen gehad naar aanleiding van verschillende vragen over dit thema. Het is geen gemakkelijk thema, maar het is op dit moment echt dweilen met de kraan open. We kunnen heel veel praten over sensibilisering van consumenten et cetera, maar als er op hun emoties wordt gespeeld, als er in de illegaliteit allerlei zaken gebeuren die eigenlijk het daglicht niet mogen zien, dan heb je een probleem.

Alleen maar een bloemlezing van de afgelopen week zegt heel veel. Afgelopen week is er een veroordeling geweest – en eind mei komt dat nog eens voor – van een malafide kweker die een hoogzwanger dier, twee dagen voor ze moest werpen, naar hier heeft gebracht. De puppy's en het dier zijn in beslag genomen, en hop, ze zijn naar het dierenasiel in de regio Antwerpen gebracht. Daarna zijn de puppy's gestorven aan een soort hondentypus.

U zegt dat er 450 inbeslagnames per maand zijn. Dat is natuurlijk het probleem. Waarom zijn er zoveel inbeslagnames? Er zijn mensen die hun dieren verwaarlozen, maar dit was een voorbeeld van een inbeslagname bij een fokker, een kweker die al herhaaldelijk effectief veroordeeld is voor de rechtbank. De vraag is hoelang we dat kunnen blijven doen. Hoelang kunnen we achter die feiten blijven aanlopen? Wanneer is het genoeg geweest? Want die worden dan naar asielen gebracht en daar is de situatie inderdaad zoals hier beschreven: ze zitten overvol.

Het aantal asielkatten en zwervkatten is de afgelopen vijf jaar verdubbeld. In de afgelopen week waren er verschillende artikels over konijnen die gedumpt werden. Dat zijn impulsaankopen. Het is Pasen geweest. Dierenasiel Het Konijnenhof uit Stekene pleit voor verplichte castratie. In Hamme is er een opvang voor konijnen en cavia's die zegt dat men het niet meer aankan. Mensen doen te veel impuls-aankopen. Het is Pasen. Ze krijgen een konijn cadeau, en na Pasen wordt dat vrijgelaten.

Je krijgt dus een carrousel die eigenlijk verklaart waarom wij hier bijna wekelijks vragen hebben van de asielen die overvol zitten en die het niet meer kunnen aanzien en het ook gewoon letterlijk niet meer aankunnen. Ik denk dat we echt een stap verder moeten gaan en eens moeten kijken hoe we iets meer afschrikkend te werk kunnen gaan: niet enkel het gebruik van de 'white list' en een screening van die 'white list', maar ook de influx van die dieren en hoe gemakkelijk een dier nog altijd kan worden aangeschaft. Daar moeten we misschien toch eens een antwoord op geven dat iets verder gaat dan vandaag. Er zijn al heel veel inspanningen. Niemand twijfelt aan de goede intenties van iedereen hier, maar de situatie op het terrein is eigenlijk gewoon niet meer houdbaar. Dat is wel de vaststelling.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Minister, ik wil u ook hartelijk danken voor uw antwoord. Sensibiliseren blijft inderdaad een belangrijk issue, zoals u zelf aanstipt. We hebben deze moeilijke problematiek hier in het parlement al een aantal keren besproken. Zeker tijdens de coronaperiode hebben we een aantal besprekingen en debatten gehad. Het buikgevoel gaf toen aan dat er bijzonder veel dieren werden aangekocht, wat iedereen op dat moment ook wel begreep, omdat vereenzaming toen ook een heel belangrijk issue was. De aankoop van een huisdier wordt dan soms als oplossing gezien, maar er komt natuurlijk ook een tijd na corona. Dat hebben we toen ook aangegeven.

Op dat moment konden we de vinger blijkbaar niet op de wonde leggen van hoeveel dieren het precies waren. We zagen op dat moment ook niet dat het misschien zoveel aankopen – of impulsaankopen, als we het zo mogen noemen – waren, maar ik denk dat we daar nu wel voor een stuk de weerbots van zien. Dat is zeker een les voor de toekomst, om daar in zulke periodes nog extra aandacht voor te hebben. Als er zich zulke golven zouden voordoen, moeten we nog een tandje bijsteken in de sensibilisering.

De situatie is nu zoals ze is, dus we moeten bekijken hoe we dit nu kunnen opvangen. Ik wil één element extra onder de aandacht brengen, minister. U hebt zelf al verwezen naar het gedrag van honden, en ook van andere dieren, maar in het specifieke geval van honden is dat heel belangrijk om ook de adoptiemogelijkheden maximaal open te houden. Ik begrijp dat er in eerste instantie gekeken wordt naar de eigenaars zelf, om hen te sensibiliseren: als er een gedragsprobleem is, kun je op die en die manier hulp krijgen. En misschien is het dier dan toch nog welkom in het eigen huisgezin en kan het daar volledig opgevangen worden. Ik denk dat dat, met een redelijk aanklappend beleid zelfs, de goede weg is. Maar als toch de keuze wordt gemaakt om de hond op te vangen in een asiel, hoop ik dat de asielen ook extra ondersteuning kunnen genieten om extra aandacht te hebben voor het gedrag van die dieren en ze bij wijze van spreken een heropvoeding te kunnen geven als dat nodig zou zijn, om ze maximaal adopteerbaar te kunnen maken en zeker om te vermijden dat er dan eventueel in het volgende gezin problemen zouden ontstaan en we dus eigenlijk een pingpong-effect krijgen. Want daar is niemand bij gebaat, en zeker ook het dier zelf niet.

De dierenasielen zitten overvol. We vragen dus eigenlijk net extra tijd om daar tijd voor te maken. Ze hebben al weinig tijd, vandaar mijn vraag om daar extra aandacht voor te hebben.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Vandenhove, u zegt dat een aanpassing van het Kennelbesluit niet ter sprake is gekomen of niet gesuggereerd werd in de Raad voor Dierenwelzijn, omdat de sector erin vertegenwoordigd is. Kwantitatief is het aantal vertegenwoordigers van de asielen alleszins groter dan de vertegenwoordiging van de sector. Ik weet dus niet of dat nu heeft meegespeeld. We gaan alleszins aan de slag met dat advies, en ook met de aspecten wat betreft de discussie rond gedragsproblematiek en het antwoord daarop, namelijk gedrags therapie en sensibilisering.

Wat we ook steeds meer zien, is dat asielen zelf strenger en selectiever worden als het gaat over adoptie. Sommige gaan ook wel heel ver en stellen vereisten op het vlak van beleefdheid van de nieuwe eigenaars. Er moet heel veel ruimte worden voorzien. Het gaat over tijdsbesteding en dergelijke. Daar zie je dus dat die slinger soms wel een beetje doorslaat, waardoor bonafide mensen nogal teleurgesteld afhaken, omdat ze zich herhaaldelijk kandidaat hebben gesteld voor de adoptie van een asiëldier, maar dan uiteindelijk geweigerd werden.

We hebben de straffen absoluut verstrengd. Ik denk dat we kordater dan ooit zijn. Het is natuurlijk wel zo dat we met ons inspectieteam altijd inbreuken moeten kunnen vaststellen. Want zonder vaststelling kun je ook niet ingrijpen op de erkenning. Maar ook wat dat betreft, zorg ik nog voor een uitbreiding van onze inspectiediensten. Er komen dus nog mensen bij. We zijn nog aan het aanwerven, waarmee we toch ingaan tegen de ambitie van de Vlaamse Regering om koppen te besparen. We zorgen bij de inspectiedienst Dierenwelzijn voor extra koppen die we aanwerven. Maar dat blijkt ook gewoon perfect te verantwoorden, gelet op de grote nood en de cijfers die ik daarstraks al meegaf.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel, minister. Het moet alleszins strikt opgevolgd worden.

Ik wil nog twee zaken meegeven. Ten eerste deel ik uw mening dat de slinger soms wat doorslaat met betrekking tot het ter beschikking stellen van dieren. We moeten daar effectief misschien wat meer naar een evenwicht zoeken. Maar daarmee gaan we het probleem natuurlijk niet structureel oplossen.

En ten tweede: hoe je ook het draait of keert, het gaat natuurlijk over een adviesraad, maar men kan niet ontkennen dat de lobbygroep van de commerciële sector een stuk belangrijker of sterker is dan de lobbygroep van de dierenasielen. Dat is alleszins ook wat ik hoor als het over die punten gaat. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn over het dierenwelzijn in de intensieve veehouderij – 2340 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, recent bracht de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid een advies uit om kalveren niet af te zonderen in individuele hokken en om ze na de geboorte minstens één dag bij de moeder te laten. We hebben daar toen ook een gedachtewisseling over gehad. Op hetzelfde moment dat we die gedachtewisseling hadden, werd er ook gecommuniceerd vanuit de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, met een advies over dierenwelzijn in de intensieve veehouderij. De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn vraagt hierin meer aandacht voor de belangen van het dier.

Het is een redelijk algemeen advies, en men vraagt meer algemeen meer aandacht voor de belangen van het dier in de intensieve veehouderij. Ik heb al heel wat schriftelijke vragen gesteld, waarop het antwoord vaak was dat men het niet goed wist, of dat men er niet goed op kon antwoorden. Wel, in het advies staan enkele heel duidelijke cijfers. Je zou die kunnen omzetten in numerieke cijfers, en dan wordt het redelijk onthutsend. Dat heeft natuurlijk te maken met de omvang van de sector. De cijfers spreken natuurlijk over problematieken waarover we hier regelmatig van gedachten hebben gewisseld.

Zo wordt bijna 100 procent van de staarten bij varkens nog routinematig gecoupeerd, zonder verdoving, hoewel dit door Europese regelgeving verboden is.

Van de levend geboren biggen blijkt dat 15 procent de speenleeftijd niet haalt. En 78 procent van de vleeskippen op Vlaamse bedrijven heeft ernstige voetzoolletsels. Bij de kalkoenen is er ook een totaal gebrek aan normering. Daar gaat het zelfs om 99 procent van de hennen en 90 procent van de hanen die last hebben van dergelijke voetzoolletsels. Een en ander heeft ook te maken met de kwetsbaarheid van heel jonge dieren, wat in de natuur niet anders is. Maar dit zijn toch cijfers die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten.

Dieren zijn geen dingen of producten die je zo efficiënt mogelijk moet verwerken. Het gaat niet alleen om winst, het gaat hier om levende en voelende wezens. Het advies van de raad geeft aan dat er heel wat marge is – dat is het positieve – om werk te maken van meer dierenwelzijn in de veehouderij, met name de intensieve veehouderij.

Minister, u zult dat advies ongetwijfeld al met aandacht hebben gelezen. Mijn vraag is op welke manier u van plan bent om daarmee om te gaan. Welke concrete maatregelen bent u van plan te nemen met betrekking tot de in het advies opgesomde problematieken? Denk aan het couperen van staarten, of het feit dat 15 procent van de levend geboren biggen de speenleeftijd niet haalt. 30 procent van het Vlaamse melkvee loopt matig of ernstig mank. Een kwart van de melkkoeien op Vlaamse melkveebedrijven maakt minstens eenmaal per jaar een geval van klinische mastitis of borstontsteking mee. 47 procent van de vleeskippen op Vlaamse bedrijven is duidelijk kreupel, 22 procent heeft ernstige hakdermatitis en 78 procent heeft ernstige voetzollaesie. Er is het feit dat bij vleeskippen aangevoerd in Belgische slachthuizen 0,3 procent van de dieren de pre-slachtfase niet overleeft, dus dood is voor ze aankomen in het slachthuis, en 1,9 procent van de dieren een vleugelbreuk oploopt. Er is het feit dat 27,6 procent van de leghennen gehuisvest in Vlaamse volièrebedrijven voetzoldermatitis heeft en 82,5 procent een borstbeenbreuk heeft. Bij kalkoenen heeft 99 procent van de hennen en 90 procent van de hanen voetzollaesies, en 20 procent van de hennen en 73 procent van de hanen heeft minstens één borstblaar. Dat zijn de cijfers die alleen maar in dit advies stonden. Helaas zijn er nog wel andere problematieken waarover we het eerder al hebben gehad.

Dan heb ik nog een aanvullende vraag bij die cijfers en de eventuele acties die u plant. Aangezien dit toch ook over het departement Landbouw gaat, ga ik er ook van uit dat u reeds contact hebt gehad met uw collega, minister Brouns, over dit advies. Komt er een gezamenlijk plan van transitie, zodat u beiden de individuele boeren en de veehouders kunnen ondersteunen in de aanpak van die problematieken? Je kunt natuurlijk eenzijdig zeggen dat we dat verschrikkelijk vinden, maar het moet op het terrein wel gebeuren. Het merendeel van deze boeren wil ook echt werken aan diervriendelijke omstandigheden.

Minister, heel wat van deze problematieken zijn ook onderdeel van het debat rond de nieuwe codex, de geactualiseerde dierenwelzijnswetgeving, waar we al even op wachten. Een aantal daarvan, of bijna allemaal, hebben wij in ons voorstel van resolutie voor een nieuwe codex opgenomen, met voorstellen om ze aan te pakken. We kijken uit naar de nieuwe Vlaamse codex, en ik vroeg mij af of u ons een voorstel kunt geven qua timing. Wanneer kan die op de agenda van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement komen? Want veel van deze problematieken horen daar eigenlijk in thuis.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn doet hier, in mijn ogen volledig terecht, een breed appel aan verschillende schakels in de keten en aan alle beleidsverantwoordelijken. Zij hebben trouwens, toen ze mij dat advies overhandigd hebben, ook de boodschap overgemaakt dat dit advies een visietekst

is van waaruit men verder wil werken aan een verbetering van het dierenwelzijn. Het belangrijkste advies dat men met deze boodschap wil brengen, is dat bij de bespreking over duurzaamheid en milieugevolgen van de Vlaamse veehouderij dierenwelzijn niet uit het oog mag worden verloren en mee op de agenda gezet moet worden. En ik denk dat we het daar roerend mee eens zijn.

Het advies is een leidraad voor het voeren van de verdere discussies en het uitwerken van meer specifieke, meer concrete adviezen van de raad. Men loopt daarmee wat vooruit op de voorstellen die de Europese Commissie op tafel zal leggen in het najaar. Op dit moment hebben we een werkgroep van de raad die werkt rond kalverhouderij. Daarin zetelen wetenschappers, dierenartsen en vertegenwoordigers van dierenrechten- en landbouworganisaties en van de kalversector. Daarna werd ook nog een werkgroep opgestart over de preslachtfase van pluimvee. Dat gaat over de fase van het vangen van het pluimvee, het transport, het wachten in het slachthuis tot net voor de intrede in de slachtlijn. Daar is het de bedoeling om de knelpunten te bekijken en te bekijken welke verbeteringen daar mogelijk zijn. Zo gaan we gefaseerd werken rond de concrete aanbevelingen die worden gedaan.

Wat bijvoorbeeld kreupelheid betreft, trachten we met Dierenwelzijn Vlaanderen, in samenwerking met UGent, ook de melkkoeienhouders te sensibiliseren. We hebben dat ook gedaan op de beurs AgriFlanders. Onze inspecteurs en controleurs hebben op dat vlak ook een specifieke opleiding genoten, namelijk kreupelheid bij runderen en klauwgezondheid en -verzorging.

Wat de kalkoenen betreft is er een advies uitgebracht met normen voor het houden van de dieren. Daar zijn we momenteel bezig met de concrete regelgeving. Voetzoolbeschadigingen van de kalkoenen zullen in het slachthuis gemeten worden en we zullen hier ook maatregelen aan koppelen die betrekking hebben op het bedrijf van herkomst.

Rond het couperen van varkensstaarten heb ik onze administratie de opdracht gegeven voor de uitwerking van regelgeving. Wij zijn trouwens niet alleen bezig. Dat was ook de oproep van de Raad voor Dierenwelzijn: de verantwoordelijkheid beperkt zich niet tot het dierenwelzijn, het gaat over alle schakels in de keten, en alle beleidsdomeinen en sectoren. Ook de minister van Landbouw levert inspanningen, en men is zich ook daar terdege bewust van de verbetermarge. Er is dus nog werk, maar we nemen die handschoen ook op.

Ik denk dat we met ons Vlaams dierenwelzijnsbeleid het afgelopen jaar absoluut een voortrekkersrol hebben opgenomen, waarbij we dikwijls ook economische belangen opzij hebben geschoven ten voordele van het dierenwelzijn. Ik denk aan het verbod op de pelsdierenkweek, op dwangvoeding, of aan de strafverzwaring voor inbreuken tegen de dierenwelzijnswetgeving. Maar inderdaad, andere sectoren en overheden moeten volgen, inclusief de landbouw. Ik kijk dan natuurlijk ook over de gewestgrenzen heen. Op dat vlak zou het misschien toch ook zinvol zijn dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ons pakweg zou volgen op het vlak van regelgeving inzake het verbod op onverdoofd slachten. Maar we blijven aan de kar trekken, in Vlaanderen, in België, in Europa.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Wat dat laatste betreft weet u dat wij op dezelfde lijn zitten, minister. Maar dat heeft weinig te maken met het advies zoals het net is uitgebracht. Op het moment dat ik de cijfers heb bekendgemaakt die we zelf bijeen hadden gesprokkeld, over die 3 miljoen dieren die sterven voor ze het slachthuis ooit bereiken, heeft de sector zelf gezegd dat veel afhangt van het vakmanschap dat gehanteerd wordt. Dat zijn niet mijn woorden, dat is de analyse vanuit de sector zelf: dat het vakmanschap in de veehouderij een heel belangrijke factor is

in het terugdringen van veel van deze cijfers. Dat maakt dat een plan van aanpak, zoals ik ook in mijn vraag heb gesteld, hoogstnodig is. Ik ga de vraag ook stellen aan uw collega Brouns. Ik denk echt dat er een gezamenlijk plan van transitie nodig is vanuit uw beider kabinetten, ten voordele van zowel de individuele boer als het aspect dierenwelzijn.

Een aantal problematieken zijn ook echt niet nieuw. Dit advies heeft eigenlijk de verdienste dat het zwart-op-wit de cijfers weergeeft, cijfers die we heel vaak bij elkaar hebben moeten sprokkelen en zelf bijeen moesten rapen. Maar het zijn wel allemaal problematieken die al heel lang bekend zijn, en waarvoor er geen enkele reden is om langer te wachten. Daar kan ook geen excuus meer voor zijn.

Vandaag staat er in Gazet van Antwerpen een artikel over een pluimveebedrijf in Poppel, waar na jarenlang procederen omwonenden een schadevergoeding zullen krijgen. Die schadevergoeding gaan ze krijgen van de Vlaamse overheid, van de belastingbetaler, voor een problematiek van een intensieve veehouderij, waar de vergunning eigenlijk aan verleend is, maar die vergunning werd verleend op een manier waarbij er geen rekening is gehouden met de omwonenden. De Raad van State heeft die vergunning vernietigd. Had men op voorhand goed nagedacht over de manier waarop met dat bedrijf diende te worden omgegaan, dan was het niet de belastingbetaler die vandaag voor dit voorbeeld moest opdraaien.

Het is een collega van u, minister, Jeroen Tiebout van de N-VA, die daarop commentaar heeft gegeven in de pers. Het is een zaak die tien jaar heeft aangesleept. Het is iets wat we in zijn globaliteit moeten bekijken, en dus eigenlijk zelfs samen met de minister van Omgeving voor wat de vergunningen betreft, en hoe die vandaag gegeven worden.

We gaan nu een hoorzitting hebben, samen met de commissie Landbouw, over de lange-afstandstransporten. Ik denk dat het aan u is, minister, om het voortouw te nemen, en om samen met minister Brouns een plan van transitie voor te stellen.

Ik heb ook geen antwoord gekregen – helaas, alweer, voor de zoveelste keer – op de timing van de codex. U hebt wel verwezen naar wat Europa gaat doen, wat zij in het najaar aan voorstellen gaan doen. Maar wanneer komt u met uw timing van codex, waar we in de beleidsnota, helemaal in het begin van deze legislatuur, reikhalzend naar uitkeken?

Dus: wat betreft de vraag naar een transitieplan, waar u het voortouw neemt met minister Brouns, en desgewenst, wat vergunningen betreft, met minister Demir, zou ik toch graag wat concretere antwoorden willen krijgen. Anders vrees ik dat het inderdaad steeds meer gaat clashen op het terrein, dat we elke keer tien jaar aan processen gaan krijgen, en dat het de belastingbetaler is die uiteindelijk zal moeten opdraaien voor hinder die vermeden had kunnen worden. En achter deze hinder gaat ook veel dierenleed schuil.

Vandaar mijn extra vragen. Minister, deze problematiek langer laten liggen is geen optie. Ik zou graag van u een concrete timing hebben over hoe we met deze elementen omgaan, over wanneer die codex er komt, en hoe concreet u met uw collega Brouns, en graag ook uw collega Demir, hierrond zult werken, met welk plan van transitie, en binnen welke timing.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Er zijn de voorbije jaren heel wat inspanningen gebeurd op het vlak van dierenwelzijn in de veehouderij, en ook de handhaving is heel erg aangescherpt. De sector heeft meer aandacht voor dierenwelzijn, en ook de consument is natuurlijk meer gevoelig voor alle aspecten van dierenwelzijn bij het overwegen van zijn of haar aankopen. Maar het klopt ook dat er nog bijkomende

stappen nodig zijn, en dat is volgens mij ook heel erg haalbaar. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de twee onderwerpen die we hier de voorbije weken nog besproken hebben: de kooihuisvesting bij kippen en de aanbevelingen inzake kalveren.

Ik wil wel de kanttekening maken dat we moeten opletten met de discussie waarbij we een verband gaan leggen tussen de schaal van een bedrijf en dierenwelzijn. Er zijn veel meer aspecten die daarbij belangrijk zijn: het soort huisvesting, de tijdsbesteding, goede voeding, de veehouder zelf. Dat is een kanttekening die ik wel wil maken.

En we moeten dit thema natuurlijk ook zien binnen een ruimere Europese context, dat is een realiteit. Tijdens het EU-voorzitterschap van België in de eerste helft van 2024 denk ik dat er ook een mogelijkheid moet zijn om dat debat breder te voeren rond het welzijn van landbouwdieren. Informatie en opleiding zijn absoluut belangrijk voor onze veehouders. Als zij niet over de juiste informatie, over de juiste handelingen beschikken, dan wordt het voor hen natuurlijk heel erg moeilijk. En dan denk ik dat daar ook een actieve rol is weggelegd voor onze minister van Landbouw. Ik zal hem daar ook over bevragen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Minister, ik wil u ook bedanken voor uw antwoord. Ik denk inderdaad dat er een aantal werkpunten zijn. Ik ben ook heel blij dat u duidelijk erkent om daar samen met de sector stappen voorwaarts in te zetten, minister, en daarover in overleg te gaan. Het is ook belangrijk dat alle kansen gegeven worden aan innovatieve oplossingen. Ik weet dat dat voor sommigen vaak iets is dat ver weggeduwd wordt. En ik betreur dat, want ik ben er echt van overtuigd dat innovatie, ook op het vlak van dierenwelzijn, heel veel kansen geeft om tot oplossingen te kunnen komen, en de welvaart van onze dieren te versterken.

Ik vind het bijzonder om te moeten vaststellen dat er soms linken worden gelegd tussen de grootte van bedrijven en het dierenwelzijn. Zoals daarnet ook werd aangegeven, is het management een heel belangrijk issue, over hoe wordt omgegaan met stalsystemen en dergelijke, en hoe werken opgevolgd worden. Dat management is hier veel belangrijker. En soms wordt zelfs aangetoond dat in grote bedrijven extra investeringen mogelijk zijn die het dierenwelzijn net ten goede komen. Het debat gaat dus veel ruimer. Daarom kan ik enkel toejuichen, minister, dat u werkgroepen organiseert waar alle partijen samen rond de tafel zitten, en tot concrete, haalbare oplossingen willen komen, die op het terrein ook invoegbaar zijn.

Wat de link naar vergunningen betreft: daar heb ik mij in het verleden al over uitgesproken. Specifiek rond het dossier dat vandaag in de krant staat: ik heb daar nog geen uitspraken van gezien als dat dit ook gelinkt zou zijn aan dierenwelzijns-regelgeving. Ik denk dat we moeten opletten hoe we ons vergunningenbeleid uitbouwen en welke oordelen, parameters of criteria we daar hanteren. Maar dat debat hebben we in het verleden ook al gevoerd.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik sluit mij aan bij uw eerste bemerking, dat vakmanschap belangrijk is. Het is ook net daarom dat we inzetten op sensibilisering, en zelfs op cursussen, richting de melkkoeienhouders, waarbij we samen hebben opgetreden met onze dienst Dierenwelzijn en de UGent, met grote expertise daaromtrent.

Als u dan verwijst naar de casuïstiek: die vergunning en die schadevergoedingen hebben bij mijn weten natuurlijk niets met dierenwelzijn te maken. Die vergunning

wordt trouwens verleend door de gemeente of de provincie, dus dan moet je daar verhaal gaan halen. Maar maak niet de fout om altijd de relatie te leggen tussen schaal en dierenwelzijn. In sommige gevallen moet ik erkennen dat die grotere schaal, bijvoorbeeld met betrekking tot controle, het voor dierenwelzijn net iets gemakkelijker maakt, eerder dan dat we heel versnipperd op veel verschillende plaatsen moeten gaan inspecteren.

Wat de hele discussie betreft: alle elementen die hier worden aangehaald komen inderdaad ter sprake in de Codex Dierenwelzijn. Daarmee wil ik, zoals gezegd, nog voor het reces naar de regering gaan. Daarin zitten inderdaad heel wat discussies vervat omtrent landbouwdieren, ook als het gaat over biggen, runderen, kalkoenen. Dat zijn allemaal thematieken die daarin aan bod komen, en dat zal absoluut geen gemakkelijke discussie zijn. Maar opnieuw, de horizon is daar het boeken van vooruitgang op het vlak van dierenwelzijn.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik hoop dat het effectief zover komt dat er voor het reces een ontwerp van codex naar de regering gaat. Ik kijk er in ieder geval reikhalzend naar uit. Maar dit is de eerste degelijke timing die ik sinds heel lang heb gehoord.

Ik moet aangeven dat ik een beetje op mijn honger blijf zitten wat betreft samenwerking. Het is dan blijkbaar een initiatief van uzelf dat naar de regering gaat, maar er is geen plan van transitie, samen met uw collega Brouns, over een advies. Het gaat hier nochtans echt over het snijpunt van dierenwelzijn met intensieve veehouderij. En daarmee wil ik aansluiten op een aantal van de toch wel interessante opmerkingen van de collega's. Die zeggen dat je het niet allemaal moet linken aan de intensieve veehouderij. Collega's, Dit is net een advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn over het dierenwelzijn in de intensieve veehouderij. Dat is de rechtstreekse aanleiding voor mijn vraag. U kunt mij moeilijk kwalijk nemen dat ik een vraag stel over een advies dat men heeft gegeven over de intensieve veehouderij. Het wordt toch al te gek als we beginnen te zeggen dat de inhoud daarvan, die heel specifiek over een bepaalde sector gaat, niet over die sector mag gaan? Dat is letterlijk de titel van het advies.

In dat advies staat letterlijk, en ik citeer: "Ondanks de geleverde inspanningen en toegenomen aandacht, kan en moet het dierenwelzijn in de intensieve veeteelt nog beter." Zij stellen vast dat er nog grote problemen bestaan, en die cijfers zijn van een massiviteit dat je er niet naast kunt kijken. Betekent dat dat er buiten de intensieve veehouderij niet nog problemen zijn die aangepakt moeten worden? Helaas, dat betekent het niet, want het zou echt heel goed zijn mochten we daarbuiten niet nog een aantal heel grote uitdagingen hebben. Die zijn er helaas wel. Maar dit advies gaat specifiek over die intensieve veehouderij.

En daar zijn toch een aantal quick wins, minister. We hebben daar verschillende voorstellen rond neergelegd, die vaak wel gewoon zijn weggestemd. Ik denk nog maar aan het vernietigen van eendagshaantjes, waarbij andere regio's ons nog altijd aan het voorbijsteken zijn. Want we kunnen veel naar de andere regio's wijzen, maar op dit vlak zijn we bij de meest conservatieve regio's van Europa. Dat is ook gewoon een vaststelling.

Ik kijk dus uit naar de codex, en ik hoop dat de codex doet wat er in het advies van de raad staat, namelijk rekening houden met het natuurlijk gedrag van dieren. En dat, collega's, is een uitgangspunt waar je anno 2023 niet meer aan voorbij kunt. Ik eindig met het citaat van de raad: "Dierenwelzijn moet hoog op de agenda staan in het debat over de toekomst van de landbouw, naast de socio-economische belangen en de impact op het milieu." Vaak is het dat middelste, de socio-economische belangen, dat de andere verdringt. Laat ons nu tonen dat in ieder

geval winst en snelheid niet de enige of de belangrijkste maatstaven zijn. Dat kunt u bewijzen met die codex. Ik kijk er in ieder geval naar uit. Ik zal blijven vragen naar een plan van aanpak en transitie, samen met uw collega Brouns, aan wie ik dezelfde vraag zal stellen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwendolyn Rutten aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de interactieve wandelapplicatie WandelAR – 2380 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Ik heb wat problemen met mijn stem, maar ik hoop toch dat het zal gaan. Kunnen jullie me goed horen? Ja?

Mijn vraag gaat over de app 'WandelAR', en daar zit de knipoog in. Men zegt wel eens: zondag is Bendag. De minister heeft een beetje de specialiteit om op zondag leuke, nieuwswaardige dingen te lanceren, en dan de media in te palmen. Vorige zondag was het alweer zover: zondag Bendag. Op verschillende nieuwssites verscheen het nieuws. Ik lees letterlijk voor: "Minister Weyts lanceert een wandelapp waarmee je tegelijkertijd ook Nederlands kunt leren."

Ik moet zeggen, minister, dat ik geprikkeld was. Ik ben een wandelaar, en ik wil wel eens weten hoe men al wandelend Nederlands leert. Ik heb die app gedownload, en wat blijkt ... De eerste vraag die ik krijg als ik download, is welke taal ik wil spreken, of in welke taal ik die app wil zien. Dat kan in het Frans en in het Engels. Ik dacht maar eens voor Frans te kiezen. Ik ben geen Vlaams nationalist, dus 'why not'. Daarna bleek dat ik de wandelingen volledig in het Frans uitgelegd kreeg. Voor alle duidelijkheid, om te kijken, want veel praten kwam daar niet aan te pas. Goed, tot daar toe. Ik keek verder op de nieuwssites, en wat zag ik: de app moet ook dienen om sociale cohesie te bevorderen. Het blijkt dat je ook helemaal in je eentje kunt gaan wandelen, dus hoe dat de sociale cohesie bevordert, minister, is mij een raadsel.

Tot slot: de app moest de Vlaamse Rand bevorderen. Ik ben zelf van Vlaams-Brabant. Het is daar prachtig. Ik deel helemaal die fierheid en die bewondering voor – in dit geval – de pracht en praal in het Hallerbos. Maar wat me nog meer verbaasde, met die app in mijn hand, was dat er niet alleen wandelingen beschikbaar zijn in de Vlaamse Rand. Er zijn er twee, denk ik: eentje op het domein van Huizingen, u welbekend, en eentje in het Hallerbos, u zeker bekend. Maar de derde ... die was in ZOO Antwerpen. En de laatste keer dat ik checkte lag Antwerpen niet bepaald in de Vlaamse Rand. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts en Karl Vanlouwe)*

We zijn voor sommigen misschien wel parking, maar dit vind ik toch een beetje te ver.

Minister, mijn nieuwsgierigheid was geprikkeld. Waar ik aanvankelijk mijn vragen had over een wandelapp – we hebben al eens een kookapp gehad van toenmalig minister Beke – ben ik dan wat verder gaan graven. U liet weten dat die app 75.000 euro gekost had, of beter gezegd: dat u een subsidie had uitgetrokken van 75.000 euro.

Ik heb mijn vragen direct ingediend. Ik ben heel erg benieuwd naar het antwoord, minister. Laat ons zeggen dat de communicatie niet echt overeenkwam met wat ik

gevonden heb in die app. Mijn vraag is: wie heeft eigenlijk het initiatief genomen om die app te maken, of om die subsidie aan te vragen? Kwam dat advies van de vzw Sportopia, een vzw uit Beersel, waar ook het domein van Huizingen ligt, en waar ook het Hallerbos ligt, en – u welbekend – uw eigen woonplaats, minister.

Hebt u dat initiatief genomen? Wat was de totale kostprijs van die app? Was dat 75.000 euro op een geheel van een groter bedrag, of is die app voor 75.000 euro in zijn totaal gemaakt?

Vanwaar de keuze voor vzw Sportopia? Is daar een contract mee opgemaakt, waarmee ze zich verbonden hebben om die app te ontwikkelen, en met wie dan specifiek? Zijn er voorwaarden opgelegd? Mijn vragen zijn talrijk, maar ik hoop toch wat duidelijkheid te krijgen. Wie is de eigenaar, de titularis? Wie heeft het intellectuele eigendom? Van wie zijn de data?

Tot slot, minister, beweerde u in de media dat dit echt een tool is voor nieuwkomers. We doen daar veel initiatieven voor, maar ik heb dat even gecheckt bij minister Somers, die verantwoordelijk is voor Inburgering van nieuwkomers, maar die viel eerlijk gezegd volledig uit de lucht. Dus graag wat tekst en uitleg over die subsidie van 75.000 euro.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Goedemiddag, mevrouw Rutten, welkom in de commissie Vlaamse Rand.

Waarom geven wij ondersteuning in het kader van de Vlaamse Rand? Dat is omdat het Vlaams karakter van die regio al decennialang onder druk staat. We trachten verschillende initiatieven in heel brede zin te nemen. Een van de specifieke instrumenten die we daarvoor inzetten, zijn de impulssubsidies. Jaarlijks voorzien we zo'n 250.000 euro in dat kader. Om het wat ruimer te plaatsen: het jaarlijks budget voor de Vlaamse Rand bedraagt deze regeerperiode ongeveer 12,3 miljoen euro. De subsidie voor Sportopia bedraagt 0,7 procent van dit jaarlijks bedrag. We doen voor alle duidelijkheid nog andere zaken ook.

Welk doel trachten we te realiseren via die impulssubsidies? Dat is de versterking van de Vlaamse identiteit van die regio, door in te zetten op projecten die de sociale cohesie versterken, en waarbij we natuurlijk een bijzondere aandacht hebben voor het Nederlands. Wat is de werkwijze? Drie keer per jaar kunnen verenigingen, lokale besturen en andere geïnteresseerden die aan de voorwaarden voldoen, projectaanvragen indienen. Binnen dat kader heeft de betrokken vzw begin dit jaar een aanvraag voor een impulssubsidie gedaan voor de ontwikkeling van twee interactieve wandelingen die gebruik maken van die recente technologie, dus van augmented reality (AR).

Sportopia is een vzw die vijftien jaar actief is rond sport in de Vlaamse Rand. Die organiseren sportkampen, sportwedstrijden, initiaties et cetera. Die werken daarrond samen met andere sportverenigingen en verschillende lokale besturen. Ik kan er ook niet aan doen dat hun maatschappelijke zetel nu eenmaal in mijn gemeente gevestigd is. Dat is voor alle duidelijkheid geen criterium. Het gaat dus niet om een overheidsopdracht die ik als minister in de markt zette. Er is ook geen sprake van een specifieke opdracht of oproep omtrent zo'n applicatie. Het is wel een initiatief dat van onderuit groeide, en waaraan wij als Vlaamse overheid onze steun verleend hebben.

Het was namelijk een samenwerking die Sportopia is aangegaan met de gemeenten Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw, De Gordel en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Men heeft vanuit die samenwerking een aanvraag ingediend en het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) heeft die projectaanvraag beoordeeld en

gejureerd, en beklemtoonde dat die samenwerking trouwens een uitdrukkelijk positief gegeven is. Ook de Inspectie van Financiën heeft daar een positief advies over gegeven. Het gaat om een ondersteuning van 76.000 euro, een eigen bijdrage van de vzw van 36.000 euro, en blijkbaar hebben ze ook nog een 8000 euro voorzien aan sponsoring.

Wat wil men realiseren? Eén, een focus op het Nederlands. Een grote diversiteit aan activiteiten zoals deze worden aangeboden. Sportopia ontwikkelt zo op een speelse manier oefenkansen Nederlands, waarbij scholen, NT2-lessen en particuliere groepen hun leerlingen of cursisten kunnen prikkelen om hun Nederlands bij te schaven. Het is ook nog in verdere ontwikkeling. Je zult trouwens zien als je de app downloadt, dat die enkel in het Nederlands is. Ten tweede is er ook de promotie van de streek en de identiteit van de Vlaamse Rand. De wandelingen in die app zetten toch enkele van de mooie parels uit onze Vlaamse Rand in de verf: het Hallerbos, De Gordel, de Rozentuin in Sint-Pieters-Leeuw et cetera. Ten derde is er ook een educatieve en sportieve component, in die zin dat ik me laat vertellen dat een en ander is ingegeven door het tekort aan personeel, aan begeleiders om mensen te activeren, om ze te doen sporten. Men is gaan zoeken naar manieren om dat tekort aan te vullen.

Dat is de aanleiding geweest voor de ontwikkeling van die app. Met die interactieve wandelingen wil Sportopia ook mensen samenbrengen op die iconische locaties in de Vlaamse Rand. Er komt ook een specifieke wandeling gericht op deelnemers van De Gordel, het jaarlijkse evenement waarbij wij het Vlaamse en groene karakter van de Rand viëren.

Deze steun is maar voor één jaar toegekend. Het is ook aan Sportopia om te bewijzen dat voldoende mensen van die applicatie gebruik maken. Vandaar dat er ook maar voor één jaar een subsidie is toegekend. Als blijkt dat het succesvol is, kan een verlenging worden bekeken.

Wat de digitale wandeling in ZOO Antwerpen betreft, tot slot: die wordt ook door Sportopia aangeboden, maar die is niet gesubsidieerd vanuit Vlaamse Rand. Dat is een eigen initiatief van Sportopia, waarvoor ze ook geen subsidie kregen. Het is een private vzw. Ze mogen uiteraard voor eigen rekening nog andere activiteiten aanbieden. Dat is evident, maar daarvoor is er geen financiële ondersteuning verstrekt.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Minister, ik ben wat in de war. Is de subsidie nu gegeven om zo'n app te ontwikkelen, of is de subsidie gegeven om op zo'n app twee wandelingen aan te bieden? De app is naar aanleiding van uw aankondiging, dacht ik, gelanceerd. *(Minister Ben Weyts schudt het hoofd)*

Als u de subsidie geeft om de app te ontwikkelen, dan begrijp ik niet goed waarom u zegt dat de wandeling in Antwerpen hun eigen initiatief is, en de subsidie daar niet voor telt. Als je dat geld geeft voor die app in zijn totaliteit, dan kijk je ook wat er op die app wordt aangeboden. U hebt het ook zo in de markt gezet. U hebt gezegd dat het een app is die dient om al wandelend Nederlands te leren.

Ik heb ook daar nog geen antwoord gehoord. Hoe leer je daar eigenlijk Nederlands mee? Ik heb het geprobeerd, hoor, maar het is mij niet duidelijk. U hebt gezegd dat het een app voor nieuwkomers is, minister. Dat is wat u zelf hebt gecommuniceerd. Dat vinden wij niet uit. Ik zie geen enkele link naar nieuwkomers. Er staat daar geen enkele introductie of wat dan ook om mensen die nieuw zijn in ons land, uit te leggen dat men hen met een aantal toeristische troeven in contact willen brengen. Ik zie het niet.

Er blijven wat dat betreft nog wat vragen, als ik die bijkomend mag stellen. U zei dat jullie focus de Vlaamse Rand is. Voor alle duidelijkheid: ik ondersteun dat. Ik vind het heel goed dat er veel initiatieven zijn voor de Vlaamse Rand. Het is niet omdat u een totaalbudget van 12,3 miljoen euro hebt om de Vlaamse Rand te promoten, dat we niet op de kleintjes moeten letten, en zomaar moeten toestaan dat er 75.000 euro uitgedeeld kan worden, geld dat eigenlijk – laat ons wel wezen – niet specifiek aan die Vlaamse Rand ten goede komt.

Ik heb ZOO Antwerpen al benoemd. U gaat er wat laconiek overheen. Maar als u de app zelf downloadt, minister, zult u zien – en ik was aangenaam verrast – dat de meeste wandelingen die erop staan, in het Hageland zijn. Dat zijn mooie wandelingen, hoor. Er is letterlijk een wandeling die op tien meter van mijn eigen deur vertrekt, in Rillaar, in de Hagelandse heuvels, in Horst, aan het kasteel. Het mooie Hageland is minstens even mooi wat onze provincie betreft, maar met alle respect: ik geloof niet dat u dit mooie Hageland rekent tot de Vlaamse Rand.

Bij die wandelingen staat ook – dat vond ik heel bijzonder – dat je naar het startpunt moet gaan, en dan de coördinaten moet kopiëren in een app met gps-toepassing, zodat je die wandeling kunt doen. Met andere woorden: de WandelAR-app brengt je naar het vertrekpunt, en daar houdt het op. Misschien komen er nog nieuwe updates en zal dat allemaal worden opgelost, maar ik vind het een beetje vreemd om dit zo neer te zetten.

U kunt er inderdaad niet aan doen dat de vzw Sportopia toevallig uit Beersel is, dat weet ik ook wel. Iets minder toevallig vond ik dat het bedrijf dat de app ontwikkeld heeft, ook uit Beersel komt, minister. *(Minister Ben Weyts schudt opnieuw het hoofd)*

Niet alleen doet u die aankondiging, is dat voor locaties in uw eigen gemeente, is dat ook nog eens een vzw uit uw eigen gemeente, maar ook de ontwikkelaar heeft zijn zetel in uw eigen gemeente. Het begint er wel een beetje op te lijken dat dat 75.000 euro uitdelen is ter promotie van een aantal initiatieven uit uw eigen gemeente. Het zou heel jammer zijn als dat zo is, zeker als je weet hoe belangrijk het promoten van de Vlaamse Rand daadwerkelijk is.

U hebt gezegd dat er een advies was van het Agentschap Binnenlands Bestuur, dat er een advies was van de Inspectie van Financiën. Als het kan, minister, zou ik die adviezen graag krijgen. Ik zou die wel eens willen inzien. Ik vraag me namelijk af of de vzw zelf de markt heeft geraadpleegd bij de ontwikkeling.

Ik ken de werking van dat soort vzw's. Dat zijn gemeentelijke vzw's. Die doen doorgaans in gemeenten in Vlaanderen vooral sportkampjes. Dat is heel goed en heel nuttig, zeker voor werkende ouders, maar ook voor andere mensen met kinderen die in de vakanties sportief bezig zijn. Dat is heel belangrijk. Die krijgen daar meestal subsidies voor van hun gemeente. Als je bijna volledig afhankelijk bent van subsidies van de overheid, is het wel zo dat je gehouden bent om de wetgeving rond overheidsopdrachten toe te passen.

Als ik de vergelijking maak, zie ik dat minister Beke voor een kookapp, nog los van het nut, een bestek heeft opgemaakt. Het zou wel heel simpel zijn om gewoon met een subsidie de wet op de overheidsopdrachten te omzeilen. Mijn vraag is hoe men toevallig van een vzw in Beersel naar een ontwikkelaar in Beersel is gekomen, en of daar ook op die voorwaarden wordt toegezien? *(Minister Ben Weyts haalt de schouders op)*

U spreekt van een subsidie voor één jaar. Gaat dat dan mee in de evaluatie? Hoe moeten wij dat zien.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik vind het alvast bijzonder positief, en zeker een meerwaarde, om nieuwkomers in contact te brengen met wat de Rand te bieden heeft.

Ten aanzien van mevrouw Rutten kan ik er eigenlijk op wijzen dat dit ook in Brussel gebeurt. Met name minister Somers investeerde 100.000 euro in een soort inter-actieve app genaamd Plonge, om NT2-studenten in Brussel op een gelijkaardige manier met het Nederlands in contact te brengen. Ik vind dat een zeer positieve zaak, zoals ik ook deze app heel positief vind. Ik stel vast dat die app in Brussel 100.000 euro gekost heeft, maar ik vind dat alvast geen weggemeten geld.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Ja, deze toon waren we van collega Vanlouwe nog niet gewend in de commissie Brussel, maar ik juich dat uiteraard toe. *(Gelach)*

Eerst en vooral wil ik collega Rutten bedanken om deze app zo grondig te analyseren. Ik heb er zelf nog geen tijd voor gehad, maar ik zal zeker ook in het Hageland wandelen met assistentie van deze app, die ik dan op mijn telefoon zal overzetten, zoals collega Rutten heeft uitgelegd.

Maar de grond van de zaak is natuurlijk dat hier 75.000 euro overheidsgeld wordt toegekend, en dat daar heel wat vragen over zijn. De minister heeft uitdrukkelijk gecommuniceerd over die app. Hij heeft toch wel de volle verantwoordelijkheid en de volle visibiliteit daarvoor genomen. Hij zal dus wel goed geweten hebben waarover het ging.

Het lijkt er toch sterk op, minister, dat die middelen toegekend zijn zonder de specifieke doelstelling om uw beleid in de Vlaamse Rand te versterken. Als je ziet dat daar wandelingen in het Hageland en wandelingen in Antwerpen op worden gepromoot, dan denk ik dat de vragen van collega Rutten bijzonder terecht zijn.

Met een beeld zou ik zeggen: er was een tijd dat de N-VA met fictief Vlaams belastinggeld naar Wallonië reed in camionettes. Nu rijden ze met echt Vlaams belastinggeld met een camionette naar Beersel. *(Minister Ben Weyts lacht)*

Het antwoord op de hoofdvraag bleef onduidelijk, naast alle andere belangrijke vragen van collega Rutten, waar ik ook uitkijk naar een antwoord. Waarvoor hebt u nu eigenlijk een subsidie toegekend? Was dat om twee wandelingen te integreren in een app, of was dat om die app als een geheel op te bouwen? Dat zou ik vandaag graag willen weten.

De tweede vraag waar ik me aansluit bij collega Rutten, is dat ik ook graag inzage zou hebben in de documenten waar u zelf naar hebt verwezen, zoals het verslag van de Inspectie van Financiën en het positieve advies van het agentschap, maar ook naar de rest van de briefwisseling en de uitwisseling die over deze app is gevoerd. Ik denk dat u er alle baat bij hebt om – op een moment dat minstens de indruk bestaat dat er geld van de Vlaamse belastingbetaler verkwist wordt – daar 100 procent transparantie over te geven. Onze vraag is om die stukken op te vragen en over te maken. Eventueel zullen we die via de parlamentsvoorzitter verder opvragen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dank u wel voor de heel grondige en specifieke interesse voor die app in kwestie van alle vraagstellers.

Ten eerste, vanzelfsprekend valt het aanbod in Antwerpen en alles buiten de Vlaamse Rand buiten die subsidie. Punt. Dat is evident. Ten tweede: is dat ten

voordele van anderstaligen? Ja, inderdaad. De app kan inderdaad worden gebruikt om spelenderwijs Nederlands te leren. En dat gebeurt ook, vertelt men mij.

Wat de verdachtmakingen betreft, al dan niet impliciet of expliciet: als u wilt dat er een nieuw criterium wordt ingevoerd waarbij het niet kan dat een minister, op advies van de administratie, organisaties steunt die gevestigd zijn in de eigen gemeente, dan denk ik dat het nogal problematisch wordt voor verschillende collega-ministers. Ga eens na hoeveel middelen en stromen sommige collega-ministers misschien spenderen aan ondersteuning van initiatieven allerhande in de eigen gemeente. Dat kan wettelijk ingevoerd worden. Ik zie het nut daarvan niet in. Ik denk dat de objectiviteit toch gewaarborgd wordt door onze administratie, die ter zake een positief advies gaf: het Agentschap Binnenlands Bestuur, en ook de Inspectie van Financiën. Maar ik heb geen probleem. Ik bezorg u dat dossier automatisch, dan kunt u alle detailvragen daarin ook opsnorren.

Wat betreft het feit dat de app ontwikkeld is door een bedrijf uit mijn gemeente: ik weet het niet. Ik heb zelfs nooit vooraf geweten dat er een dossier werd ingediend. Ik heb dat pas gezien toen het van de administratie kwam, met een positief advies, en vervolgens ook een positief advies van de Inspectie van Financiën. Elke andere verdachtmaking ter zake is dus echt wel zonder grond en redelijk grotesk.

Als het dan gaat over het nut van apps in globo: daar kun je vanzelfsprekend over discussiëren. Ik heb u gezegd dat het bedrag in kwestie 0,7 procent is van ons jaarlijks budget. Zijn er daar alternatieven? Ja. Is het zo raar dat de overheid private initiatieven steunt die de doelstelling die we ambiëren, mee nastreven en mee uitvoeren? Ik denk het niet, zeker als het gaat over kleinschalige en experimentele initiatieven die ook nog eens nieuwe technologie gebruiken, en op grond van een positieve evaluatie van de administratie en van de Inspectie van Financiën worden goedgekeurd. Ik zie niet in waarom we dat niet zouden ondersteunen als de middelen voorhanden zijn.

Het gebruik van apps en ondersteuning door de overheid gebeurt trouwens op meerdere plaatsen. U verwees, mijnheer Vanlouwe, naar Brussel. Ik kan verwijzen naar Happy Hageland. Dat is een app met allerhande streekinformatie en wandelingen, die mee gesteund wordt door de gemeente Aarschot. Dus het gebruik van apps om mensen aan te zetten tot bewegen, sporten, wandelen is niet zo'n nieuw gegeven. Bij de app Happy Hageland, waarin ook Aarschot participeert, is er zelfs geen sprake van een private bijdrage. Dat is 100 procent gesubsidieerd. Die koste geen 76.000 euro, maar 80.805 euro. Het is niet alsof we door het ondersteunen van apps om mensen spelenderwijs Nederlands bij te brengen en te laten bewegen, in dit geval in de Vlaamse Rand, een volledig novum introduceren. Dat is geen nieuw pad dat we ter zake bewandelen. Maar ik kan u wel verzekeren dat de beoordeling in mijnen hoofde volledig correct en objectief is gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Dank u wel voor de promotie van de app Happy Hageland, minister. Dat je als gemeente een app subsidieert en promoot voor je eigen gemeente, is perfect logisch. Ten tweede zit elke gemeentelijke subsidie, minister, vervat in een reglement, en als het een nominatieve subsidie is, gaat die nog eens apart naar de gemeenteraad. De collega's hier in de zaal zullen weten dat je dan eerst instemming moet hebben van de gemeenteraad vooraleer je dat uit kunt betalen.

Dat is wel iets helemaal anders dan vanuit de pot middelen van heel Vlaanderen een subsidie toekennen. Ik geloof u hoor, maar u mag me niet kwalijk nemen dat ik erop wijs dat het toepassingsgebied Beersel is, dat de vzw van Beersel is, en dat er dan ook nog eens een link blijkt te zijn tussen Beersel en het bedrijf dat de app

ontwikkeld heeft. Dat kan allemaal natuurlijk toeval zijn, maar mocht dat het geld van Vlaanderen zijn waar ik voor verantwoordelijk ben, minister, zou ik alvast extra voorzichtig zijn – dat lijkt me dan het voorzorgsprincipe –, zodat je niet in een sfeer terecht moet komen die we allemaal niet willen.

U zegt dat u dat gedaan hebt omdat aan de voorwaarden voor deze impulssubsidie is voldaan. Als ik u goed begrepen heb, is dat uw antwoord. U zegt – ik heb het hier genoteerd – dat er een pot is voor impulssubsidies van 250.000 euro, en uit die pot mag men een oproep doen, en uw administratie heeft gezegd dat het klopt.

Ik heb hier bij de hand de formele voorwaarden waar je aan moet voldoen om zo'n impulssubsidie te krijgen. Ten eerste moet je het Nederlands promoten, en ten tweede moet je de sociale cohesie promoten. Minister, doe mij een plezier. Download die app een keer. Het eerste wat je krijgt als je hem downloadt – het allereerste, mijnheer Vanlouwe – is de vraag in welke taal je deze app wilt bekijken. Welke taal spreekt u: Engels, Frans of Nederlands? Het is dus geen app die in het Nederlands ontwikkeld is, waarna je eventueel spelenderwijs een link krijgt met andere talen. Het is ook niet zo dat als je Frans hebt gekozen of Engels, je dan daarna vertalingen krijgt van je keuze.

Als ik Frans kies – ik kan het u gewoon laten zien – en ik ga naar de wandeling van ZOO Antwerpen, dan staat hier letterlijk: 'Sous les projecteurs: ZOO d'Anvers'. Ik klik vervolgens op 'plus d'infos', en krijg dan een hele wandeling. Daar staat zelfs geen vertaling bij, minister. *(Minister Weyts schudt het hoofd)*

Hoe deze app het Nederlands promoot, is mij een raadsel.

De tweede voorwaarde om een impulssubsidie te geven, is sociale cohesie bevorderen. Dat is een breed thema, dat weet ik ook wel. Maar hoe je met een app waarmee je een individuele wandeling kunt doen – als je het AR-gedeelte gebruikt, al dan niet met oortjes in, of met je telefoontje voor je neus in de prachtige natuur – de sociale cohesie bevordert, dat is mij ook een raadsel. Wat heeft dat met sociale cohesie te maken? Dan is iedereen die de hele tijd naar zijn gsm kijkt, socialecohesiebevorderend bezig.

Mijn punt is, minister: het gaat over overheidsgeld, het gaat over overheidsmiddelen. Dat is geen gemakkelijke discussie. Het is ook voor de Vlaamse totale belastingkas een eerder beperkt bedrag. Maar als uw collega's te pas en te onpas zeggen dat het geld op is, en dat we zelfs subsidies moeten terugvorderen van overal, dan zou je toch verwachten dat er ook op de kleintjes gelet wordt. Aangezien er voorwaarden zijn, zou ik ervoor pleiten om heel goed te kijken of die voorwaarden daadwerkelijk vervuld zijn.

Tot slot heb ik geen antwoord gekregen op wat hier de link is met nieuwkomers. Ik zie die nog altijd niet, tenzij je iemand die Frans of Engels spreekt, als nieuwkomer beschouwt. Maar laten we wel wezen, dan gaat het heel vaak ook over andere talen, en dan gaat het effectief over een samenwerking met de lessen Nederlands voor anderstaligen en voor nieuwkomers, de NT2-initiatieven. In de app die u hier sponsort valt er geen enkele, maar dan ook geen enkele, link met die NT2-lessen te maken. Het is in dat opzicht ook totaal niet te vergelijken met andere initiatieven.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben heel blij dat we het volledige dossier ter inzage krijgen. Maar ik vrees dat, hoe goed bedoeld die app ook is, en hoe mooi die Vlaamse Rand ook is, dat deze app niet de juiste besteding is van de middelen. Ik kondig alvast aan dat hier nog verdere vragen over zullen komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.